

Regler för beslut som rör forskarutbildningen vid fakulteten för humanvetenskap

Beslutsfattare: Rådet för utbildning på forskarnivå, HUV

Ansvarig funktion: Rådet för utbildning på forskarnivå, HUV

Handläggare: Sara Häggström

Beslutsdatum: 2026-06-09

Giltighetstid: Tillsvidare

Tidigare versioner: MIUN 2014/723

Innehållsförteckning

Inledning	3
Behörighetsgranskning och antagning	3
Urval av forskarstuderande med anställning vid Mittuniversitet.....	3
Underlag vid ansökan om antagning till forskarutbildning.....	4
Forskarstuderande med finansiering genom anställning vid Mittuniversitet	4
Forskarstuderande med annan finansiering än anställning vid Mittuniversitet	5
Vid antagning till senare del doktor.....	5
Huvud- och biträdande handledare	6
Forskarhandledarutbildning	6
Examinatorer för utbildning på forskarnivå	7
Fastställande och revidering av kurs på forskarnivå samt utvärdering	7
Individuella läskurser på forskarnivå	8
Tillgodoräknande av kurs på forskarnivå	8
Betygsnämnd och opponenter vid disputation/licentiatseminarium	9
Riktlinjer för doktorander vars anställning upphört	9

Inledning

2014-01-01 trädde en ny arbetsordning i kraft vid fakulteten för humanvetenskap (HUV). För beslut som innan detta datum låg på Rådet för utbildning på forskarnivå (RUF), men efter detta datum delegerats till forskarkollegierna, har rådet arbetat efter ett antal principer. Dessa kommer även fortsättningsvis att gälla i rådets arbete med kvalitetssäkring och uppföljning. Principerna har här samlats för att kunna beslutas och delges ämnena som regler. RUF avser att vid uppföljningar av forskarutbildningen kontrollera att reglerna följs, för att kunna garantera att beslut rörande forskarutbildningen fattas på ett liknande sätt inom fakulteten och bidrar till en hög kvalitet. Regler och riktlinjer nedan ska kommuniceras med fakultetens forskarutbildningsämnen.

Behörighetsgranskning och antagning

Behörighetsgranskning, urval och förslag om antagning ska göras i enlighet med Mittuniversitetets antagnings- och anställningsordning. I Mittuniversitetets antagningsordning för utbildning på forskarnivå framgår det att huvudregeln för antagning till studier på forskarnivå är antagning för studier på heltid för doktorsexamen. I vissa andra fall, t.ex. när endast en begränsad finansiering finns tillgänglig, kan antagning göras för studier på hel- eller deltid till licentiatexamen. Utifrån detta önskar rådet, i samband med utlysning av en doktorandtjänst som leder till en licentiatexamen samt antagning, att forskarkollegiet redogör för om och hur en eventuell möjlighet till förlängning till doktorsexamen skulle kunna se ut.

Urval av forskarstuderande med anställning vid Mittuniversitetet

- Forskarkollegiets utsedda rekryteringsgrupp tar ställning till vilka av de sökande som är behöriga att antas till utbildningen.
- Utsedd rekryteringsgrupp rangordnar de behöriga sökande efter deras förmåga att tillgodogöra sig utbildningen.

- Utsedd rekryteringsgrupp tar referenser på dem som är aktuella för anställning och anordnar intervjuer med dem.
- Utsedd rekryteringsgrupp enas om förslag till antagning och förankrar detta med forskarkollegiet som beslutar om att föreslå RUF om antagning.
- Hela processen dokumenteras och biläggs förslag till antagning. Dokumentationen ska innehålla uppgifter om rekryteringsgrupp, antal sökande, antal behöriga sökande, rangordning av behöriga, referenstagning och genomförda intervjuer samt motivering för förordande av den sökande.

Underlag vid ansökan om antagning till forskarutbildning

Forskarstuderande med finansiering genom anställning vid Mittuniversitetet

- Protokoll från forskarkollegiet inkl. uppgifter om rekryteringsgrupp, antal sökande, antal behöriga sökande, rangordning av behöriga, referenstagning och genomförda intervjuer samt motivering för förordande av den sökande.
- Eventuella underlag som styrker tillgodoräknande av tidigare forskarutbildning (kursintyg, kursplan med litteraturlista).
- Intyg om att huvudhandledare har genomfört forskarhandledarutbildning, eller har motsvarande kompetens, samt att handledarna är varaktigt anställda vid Mittuniversitetet. Externa biträdande handledare godkänns i undantagsfall och skälen ska då tydligt framgå.
- Redogörelse för om och hur en eventuell möjlighet till förlängning till doktorsexamen skulle kunna se ut (vid antagning till licentiatexamen).

Övriga underlag (annons, finansieringsplan, examensbevis) hämtas av forskarutbildningsrådets handläggare från Mittuniversitetets rekryteringssystem.

Forskarstuderande med annan finansiering än anställning vid Mittuniversitetet

- Examensbevis för den sökande.
- Underskrivet avtal med finansiär. I underlaget ska framgå hur handledning för den sökande kommer att finansieras och vilka medel som finns för att doktorandens forskarutbildning ska kunna genomföras i enlighet med den Allmänna studieplanen, som att till exempel delta på konferenser och seminarier.
- Protokoll från forskarkollegiet som stödjer antagning och bedömningen av den sökandes meriter (liknande den vid en konkurrenssituation) samt beskrivning av vad den sökande kommer att bidra med till ämnet generellt och doktorandmiljön specifikt.
- Eventuella underlag som styrker tillgodoräknande av tidigare forskarutbildning (kursintyg, kursplan med litteraturlista).
- Intyg om att huvudhandledare har genomfört forskarhandledarutbildning, eller har motsvarande kompetens, samt att handledarna är varaktigt anställda vid Mittuniversitetet. Externa biträdande handledare godkänns i undantagsfall och skälen ska då tydligt framgå.

Vid antagning till senare del doktor

- Protokoll från forskarkollegiet som stödjer antagning till senare del doktor.
- Kopia på examensbevis från licentiatexamen. När licentiatexamen inte tagits ut bifogas ett förtydligande av huvudhandledare. Förtydligandet ska klargöra hur doktorandens progression/resultat ser ut och när doktoranden förväntas uppnå motsvarande 120 hp (för att undvika uppehåll i forskarstudierna kan ansökan skickas in när minst 90 hp är uppnådda).
- Den individuella studieplanen (ISP) ska vara uppdaterad och godkänd av doktorand, handledare och ämnesföreträdare.

- Finansieringsplan för tiden fram till doktorsexamen underskriven av ekonom, prefekt och dekan.

Vid handläggning av ärenden som rör antagning till forskarutbildning ska jävsförhållanden beaktas och redogöras för.

Huvud- och biträdande handledare

I Mittuniversitetets antagningsordning framgår det vad som gäller för handledare vid Mittuniversitetet. Som ett komplement till antagningsordningen beslutade rådet 2026-01-27, MIUN 2026/2, att föreslagen huvudhandledare ska ha genomgått handledarutbildning eller bedömts ha motsvarande kompetens för att kunna utses till huvudhandledare. Biträdande handledare som är anställd vid Mittuniversitetet, och som ännu inte har genomgått handledarutbildning, kan utses till handledare under förutsättning att handledarutbildning genomförs så snart som möjligt och vid synnerliga skäl senast inom två år från handledaruppdragets påbörjan. Handledare med pågående handledaruppdrag kommer att ges förtur till fakultetens handledarutbildning vid nästa tillfälle den erbjuds.

Forskarutbildningsämnet ansvarar för att följa upp att utbildningen genomförs samt att återrapportera till RUF när det är gjort. RUF följer också regelbundet upp detta. I förekommande fall kan en handledare som inte har genomgått forskarhandledarutbildning inom utsatt tid avskiljas från handledaruppdraget.

I normalfallet utses en biträdande handledare och i särskilda fall, t.ex. för att få tillgång till specifik kompetens, kan två biträdande handledare utses.

Forskarhandledarutbildning

Enligt fakultetens besluts- och delegationsordning ansvarar RUF för att initiera och organisera fakultetsgemensamma handledarutbildningskurser. Kurserna erbjuds om möjligt varje år, vartannat år på engelska och vartannat år på svenska. Kursen ges tillsammans med fakulteten för naturvetenskap, teknik och medier (NMT).

För att ansöka till handledarutbildningskursen krävs att sökande har doktorsexamen och är anställd vid Mittuniversitetet om minst 50% under minst 6 månader vid ansökningstillfället. Ansökan görs enligt anvisning för det aktuella kurstillfället. I mån av plats erbjuds sökande från andra ämnen än fakulteternas forskarutbildningsämnen att gå kursen.

Vid högt söktryck beslutade rådet 2014-09-09 om principer för hantering av sökande till handledarutbildningen för utbildning på forskarnivå. Det är en hantering som kan införas vid behov, se MIUN 2014/723 reviderad 2019-02-27.

Examinatorer för utbildning på forskarnivå

Enligt fakultetens arbetsordning ska RUF regelbundet fastställa examinatorer för utbildningen på forskarnivå. Rådet inhämtar uppgifter om föreslagna examinatorer i respektive forskarutbildningsämne, inklusive vilket ämne examinatorn är meriterad i. Rådet beslutade 2025-11-11 om följande krav för att kunna utses till examinator på forskarnivå:

Examinator på forskarnivå ska inneha minst docentkompetens och vara tillsvidareanställd vid Mittuniversitetet. Personen ska vara formellt meriterad i ett ämne som har en tydlig ämnesmässig koppling till den forskarutbildningskurs som examineras.

Fastställande och revidering av kurs på forskarnivå samt utvärdering

I Regler för kursplaner på forskarnivå, 2025/1508 framgår universitetsövergripande regler. RUF har poängterat vikten av att lärandemål för kurserna tydligt ska anges. Rådet beslutade 2023-06-07 om att låta en standardskrivning för behörighet till forskarutbildningskurser finnas kvar i mallen för forskarutbildningskurser men att ämnena kan göra tillägg/ändringar av denna skrivning vid behov. Standardskrivningen lyder: För tillträde till kursen krävs att den studerande är antagen till

utbildning på forskarnivå samt att kursen kan ingå i den studerandes forskarutbildning.

Forskarutbildningsämnenas ansvarar för utvärdering av kurser inom respektive forskarutbildningsämne. För fakultetsgemensamma forskarutbildningskurser har RUF det övergripande ansvaret.

Individuella läskurser på forskarnivå

Rådet beslutade 2008-09-10 att läskurser kan inrättas för enskilda forskarstuderande omfattande högst 7,5 hp. Läskurser examineras skriftligt och/eller muntligt av examinator. Sammanlagt kan maximalt 15 hp av varje forskarstuderandes kurspoäng utgöras av läskurser, men rekommendationen är att begränsa detta till 7,5 hp. Rådet beslutade 2014-10-02/03 att den forskarstuderandes handledare inte ska vara examinator på läskurs. Hantering av individuella läskurser:

Forskarkollegiet beslutar om att inrätta en individuell läskurs efter förslag från huvudhandledare. Protokoll, med uppgift om examinator, samt kursplan och litteraturlista lämnas till kansliet för etablering i Ladok.

Tillgodoräknande av kurs på forskarnivå

RUF har arbetat efter principen att endast kurser på forskarnivå ska tillgodoräknas i forskarutbildningen. Kurserna ska dessutom ha genomförts under forskarutbildningstiden (om inte, avräknas motsvarande tid på kvarvarande forskarutbildningstid) och inte vara en del av den examen genom vilken man har blivit antagen till forskarutbildningen (man ska inte kunna använda samma kurs två gånger). I fakultetens besluts- och delegationsordning (MIUN 2019/658) framgår det att ansvarigt forskarkollegium fattar beslut om tillgodoräknande av kurs under pågående forskarstudier.

Rådet beslutade 2010-10-13 att den högskolepedagogiska kursen inte får tillgodoräknas som del i forskarutbildningen. Undantag ges för i) doktorander antagna till en allmän studieplan där kursen ingår och ii)

doktorander som har en godkänd individuell studieplan där kursen ingår vid tiden för detta beslut.

Rådet beslutade 2011-04-20 att seminariedeltagande enbart i form av respondentskap och opponentskap kan ge kurspoäng i forskarutbildningen. Den totala poängandelen får inte överstiga 7,5 hp.

Betygsnämnd och opponent vid disputation/licentiatseminarium

Regler för betygsnämnd och opponent beslutas av fakultetsnämnden i ett separat dokument. Rådet beslutade 2008-06-17 att det är önskvärt om disputationer inom fakulteten inte läggs på samma dag.

Riktlinjer för doktorander vars anställning upphört

För doktorander som fortsätter sina studier efter det att doktorandanställningen har upphört kan det råda oklarheter kring rättigheter. RUF har därför tagit fram riktlinjer för att säkerställa en enhetlig hantering mellan institutioner, Riktlinjer för doktorander vars anställningstid upphört, MIUN 2023/278.